

כל אחד ואחד מאנ"ש בארה"ק שיחיו
מוזמן בקריאה של חיבה להשתתף

בכינוס הארצי ה-59 של חסידי חב"ד

ומעמד קבלת פנים לשבים
מחצרות קודשנו בחודש השביעי

סעודתא דדוד מלכא משיחא

מוצאי שבת קודש, פרשת וירא, ח"י מר-חשוון תשע"ט
באולם בית הכנסת 'בית מנחם' כפר חב"ד, בשעה 20:30,
ליד שולחנות ערוכים

לעולם יהא חסיד...

מראות קודש

מכ"ק אדמו"ר נשיא דורנו

דבר מלכות

אגרת הרבי לכינוס הארצי
הרב יוסף יצחק הכהן אהרונוב

פרישת שלום מבית חיינו

הרב זעליג אלטהויז
שליח הרבי בעיר רמלה
ומשפיע בישיבת תות"ל המרכזית - לוד

"להביא לימות המשיח" העיסוק במבצעי הרבי

הרב משה פליישמן
מפעילי המבצעים בכפר חב"ד

ניגוני שמחה והתוועדות

עם בעל המנגן החסידי
ר' שמחה פרידמן
בליווי מקהלת אנ"ש חסידי חב"ד

מקומות מיוחדים לנשים • הכניסה חופשית

ב"ה • ערב שבת קודש פרשת וירא • י"ז במרחשוון התשע"ט

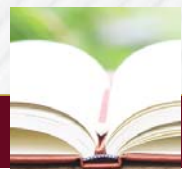
קונטרס שבועי לאנ"ש חסידי חב"ד לחיזוק ההתקשרות
לכ"ק אדמו"ר רבי מנחם מענדל בהרה"ק רלו"י מליובאוויטש
זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע

התקשרות

אירסו

שיחות • אגרות • פניני חסידות לפרשת השבוע
• הלכות, מנהגים וטעמיהם • ניצוצות • זמנים

הלכות ומנהגי חב"ד

חדורים בפנימיות התורה שנתבארה בתורת חסידות חב"ד, ועד להפצת אור הקדושה בכל העולם כולו, גם בנוגע למצוות שנצטוו בנינו.

ב'שנת הבניין' הציע הרבי⁵, שביום זה (ומה טוב גם בימים שלפניו ושלאחוריו) ישתדל כל אחד ואחד הנמצא בכל עיר ועיר שבה קיימת ישיבת תומכיתמימים וסניפיה, ועל-אחת-כמה-זכמה בארצנו הקדושה ת"ו, להיכנס לבניין הישיבה, ולעשות שם פעולות טובות בכל שלושת הקווים דתורה, עבודה וגמילות-חסדים: להתפלל (או לומר מזמור תהילים, כולל ובמיוחד - המזמור המתאים למספר שנותיו של אדמו"ר מהורש"ב [השנה - מזמור ו], וללמוד מתורתו.

בעיר שאין בה ישיבה זו - יעשו זאת בתוך בניין שתפקידו מעין הישיבה, כגון בית-חב"ד, בית תורה, תפילה וגמילות-חסדים. ומוכן שעל-פי הציווי "ואהבת לרעך כמוך", יש להשתדל להשפיע על יהודים נוספים שגם הם יעשו כן, ועוד ועיקר - שפעולות אלה תיעשנה ברבים⁶. וכדאי ונכון שבין העניינים שלומדים מתורתו של בעל יום-ההולדת, ילמדו גם קונטרס 'החלצו', שעל-ידי זה יתווסף באהבת-ישראל ואחדות-ישראל, כמבואר בארוכה בקונטרס זה.

5. ספרי-השיחות תשמ"ט ח"א עמ' 56. וצ"ב אם כל האמור הוא הוראה גם לכל שנה ושנה.
6. "ובפרט על-פי מה שכתב בעל יום-ההולדת בקונטרס 'החלצו' (ספר המאמרים תרנ"ט עמ' סא), ש'ההסכם אשר עושים שניים או רבים, יש לזה חיזוק הרבה יותר מההסכם שעושה בפני עצמו" (ס' השיחות שם).

שבת-קודש פרשת וירא ח"י במרחשוון

הפטרה: "ואשה אחת... ותשא את בנה ותצא" (מלכים-ב ד, א'לז)¹.

יום שני כ' במרחשוון

יום-הולדת את כ"ק אדמו"ר מהורש"ב נ"ע, בשנת תרכ"א².

יום סגולה, שבו ה'מזלו גובר' של הנשיא פועל התגברות בעבודתם של חסידים ושל כלל ישראל, ועל-ידם - בכל העולם כולו³.

מהוראות כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו:

ביום זה⁴, צריך כל אחד ואחד לקבל החלטות טובות להוסיף בהפצת המעיינות חוצה, לכל לראש - בנוגע לעצמו... ועוד ועיקר - הפצת התורה והמצוות והפצת היהדות בכללותה,

1. ספרי-המנהגים עמ' 32. לוח כולל-חב"ד.
2. ראה בדבר הולדתו ובריית-המילה שלו, ברשימות מדברי ימי חייו שנדפסו בראש קונטרס 'חונך לנער', וב'ספר התולדות - אדמו"ר מהורש"ב', הוצאת קה"ת, כפרי-חב"ד תשל"ו, פרק א.
"להעיר, שהקביעות דכ"ף מרחשוון היא לעולם באותו יום שבו חל ראש-השנה (סה"ש תש"נ ח"א עמ' 118 הערה 89). והוא "יום החמישים" מראש-השנה, שמורה על שער הנו"ן, בחינת הכתר (השייך לכ"ף מרחשוון) - שוליהגיליון שם.
3. ספרי-השיחות תשמ"ח ח"א עמ' 70.
4. 'התועודיות' תשמ"ז ח"א עמ' 496 (מוגה), ובסגנון אחר בספרי-השיחות תשמ"ז ח"א עמ' 69.

מורה שיעור ללימוד היומי ברמב"ם

י"ז במרחשוון ה'תשע"ט - כ"ד במרחשוון ה'תשע"ט

יום	יום בחודש	ג' פרקים ליום	פרק א' ליום	ספר-המצוות
ו'	י"ז במרחשוון	הלכות חמץ ומצה פרק ח. נוסח ההגדה. הלכות שופר וסוכה ולו' לב.. בפרקים אלו. פרק א-ב.	הלי מעשר פרק ה.	מ"ע קנז. ספר משנה תורה סוף הלכות חמץ ומצה: נוסח ההגדה. מ"ע קע.
ש"ק	י"ח במרחשוון	פרק ג-ה.	פרק ו.	מ"ע קסח.
א'	י"ט במרחשוון	פרק ו-ח.	פרק ז.	מ"ע קסט.
ב'	כ' במרחשוון	הלכות שקלים.. בפרקים אלו. פרק א-ג.	פרק ח.	מ"ע קעא.
ג'	כ"א במרחשוון	פרק ד. הלכות קדוש החדש.. בפ' רקים אלו. פרק א-ב.	פרק ט.	מ"ע קעא. קנג.
ד'	כ"ב במרחשוון	פרק ג-ה.	פרק י.	מ"ע קנג.
ה'	כ"ג במרחשוון	פרק ו-ח.	פרק יא.	מ"ע קנג.
ו'	כ"ד במרחשוון	פרק ט-יא.	פרק יב.	מ"ע קנג.

זמני השבוע*

תאריך	עלות השחר**		זמן ציצית ותפילין	זריחת החמה	סוף זמן ק"ש	חצות היום והלילה	מנחה גדולה	שקיעת החמה***	צאת הכוכבים
	72 ד' לפני הזריחה	120 ד' לפני הזריחה							
ו', י"ז במרחשוון	5.40	4.53	6.01	6.59	9.32	12.25	12.55	5.56.8	6.21
ש"ק, י"ח במרחשוון	5.40	4.54	6.02	7.00	9.32	12.25	12.55	5.55.8	6.20
א', י"ט במרחשוון	4.41	3.54	5.02	6.01	8.38	11.24	11.54	4.54.8	5.20
ב', כ' במרחשוון	4.42	3.55	5.03	6.02	8.38	11.24	11.54	4.53.8	5.19
ג', כ"א במרחשוון	4.42	3.56	5.04	6.03	8.38	11.24	11.54	4.52.9	5.18
ד', כ"ב במרחשוון	4.43	3.56	5.05	6.04	8.38	11.24	11.54	4.52.0	5.17
ה', כ"ג במרחשוון	4.44	3.57	5.05	6.04	8.39	11.24	11.54	4.51.1	5.16
ו', כ"ד במרחשוון	4.45	3.58	5.06	6.05	8.39	11.24	11.54	4.50.2	5.15

* הזמנים מתייחסים לאזור המרכז. באזור ההרים והעמקים יש שינויים שעשויים להגיע למספר דקות.
** לגבי זמן עלות השחר הנהוג בחב"ד קיימות שלוש דעות. הבאנו את הזמנים לפי הדעה המוקדמת ביותר והמאוחרת ביותר, וראוי להחמיר לפי העניין.
*** זמני השקיעה כאן הם לפי השקיעה הנראית. אולם אדה"ז ב'סידורו' (סדר הכנסת שבת) מכיר בשקיעה האמיתית, המאוחרת ממנה "בכמו ארבע מינוטין" (לשון אדה"ז שם. שיעור התלוי במיקום ובעונות השנה).

זמני הדלקת הנרות וצאת השבת

פרשת	ירושלים		תל-אביב		חיפה		באר-שבע	
	דה"נ	צה"ש	דה"נ	צה"ש	דה"נ	צה"ש	דה"נ	צה"ש
וירא	5:20	6:32	5:34	6:33	5:25	6:32	5:38	6:35
חיי-שרה	4:13	5:26	4:28	5:27	4:18	5:26	4:32	5:29

צעירי-אגודת-חב"ד באה"ק ת"ו • יו"ר: הרב יוסף-יצחק הכהן אהרונוב

מערכת: לוי-יצחק שייקביץ, יוסף-יצחק אולידורט

מ"ל: המרכז לעזרי שליחות, ת"ד 1122 כפר חב"ד 6084000

פקס: 03-9606169 אינטרנט: www.chabad.org.il דואר אלקטרוני: chabad@chabad.org.il

7474-ISSN 0793

לממש הכוונה העליונה

קטעים נבחרים מספר השיחות 'תורת שלום', לרגל יום הולדת כ"ק אדמו"ר מוהרש"ב נ"ע

גם 'לדפוק על חלונות' זו מלאכה

(אחד מהשומעים אמר: בבקשה להפסיק לדבר, כי הדבר מזיק לו [לרבי] לבריאות, והשיב:)

גם אתה אינך יודע מה טוב לי. ודאי ארצה להיות כעת בבריאות - ובאמת הדבר לא הדאיגני קודם, וגם עתה אין הדבר מטריד אותי בשביל עצמי; אני כבר אחזיק מעמד בעולם, [פארליעפעט איז מען] וזכות אבות תודה-לק-ל יש לי, אולם אני חפץ בבריאות למען העולם, העולם זקוק לי.

האמינו לי שגם אני יכולתי לעסוק במסחר ככל האנשים, אך ראיתי שאין לזה שום שייכות אלי, וגם ראיתי בזה השגחה פרטית.

באמת, לא כמו שאומרים ומכנים אותי וכותבים עלי שם הקדוש - זאת לא. נבואה אין בימינו ורוח-הקודש גם-כן אין, אלא שבחתי במלאכתי להיות 'שול קלאפער' [=שמש הדופק על החלונות] לקרוא לבית-הכנסת, שזוהי גם-כן מלאכה.

(עמ' 7)

לעזוב את הגשמיות עבור רוחניות

שמעתי מאבי: כשאחד היה צריך - בגלל בעיות בריאות - לשהות במקום השייך לפריקת עול; היינו, לא מקום מיוחד לפריקת עול אלא רק שהמקום שייך לזה; אמר לי אבא: הייתכן להחליף גשמיות ברוחניות??!

והרי באיזה גשמיות מדובר, בגשמיות של בריאות, ובכלל-זאת אי-אפשר להחליף זאת עם הרוחניות, שכך הוא יהיה בריא ועתה הוא לא בריא. נו, שיהיה לא בריא, אך לא יחליף זאת ברוחניות. שבכל מקום שיכול להיות הפסד הצורה הרוחנית, צריכים לעזוב את הגשמיות לכל יהיה על-ידה הפסד הרוחניות.

(עמ' 65-64)

הכוונה הפנימית בתומכי תמימים

(...עמד מכיסאו והגביה את ידיו כנגד ליבו וקרא בקול: יסדתי את תומכי-תמימים לא בשביל כוונה אישית אלא בגלל דרכיו של הקב"ה. הקב"ה נתן בי את הרעיון לייסד זאת. ממילא הרי זה מדרכיו של הקב"ה, כך חייבים לומר.

בכללות, הכוונה היא לקיום התורה והמצוות, וכוונה זו דורשים אצל כל ישראל, אך בתומכי תמימים קיימת כוונה פרטית: שיתכוונו אליו. שיהיה בזה הרגש הנפש.

פירוש הדבר, הרי נמצאים אנו בדור האחרון, כאן צריכה להתבצע הכוונה של בריאת העולם. הראשונים ידעו מהכוונה של בריאת העולם. גם נח ידע את הכוונה, כך מוכרחים לומר, אלא שלא עמד בפני דורו. כפי שכתוב במדרש ההבדל בין נח למשה, שמשה התפלל עבור דורו ונח לא עמד בפני דורו.

אלא שאברהם ידע שהכוונה היא עבור קיום התורה והמצוות, שכוונה זו בוקעת ויורדת עד סוף ותכלית כל המדריגות. ממילא אצלנו, שאנו בדור האחרון ביותר, צריכה להתבצע הכוונה. היית מתברך שכוונה זו תתבצע על-ידי תומכי תמימים.

(עמ' 74-73)

אמירת דא"ח עניינה - משיחת הנשיא

במשך עשר שנים, מהסתלקותו של כ"ק אדמו"ר המהר"ש בשנת תרמ"ג ועד שנת תרנ"ד, מאן אדמו"ר הרש"ב ליטול על עצמו את כתר הנשיאות. האם משיחת נשיא וכוהן בשמן פועלת את הנשיאות, או מבררת בלבד? • משיחת מלך בן מלך נועדה לסלק את המחלוקת. המשיחה בזמן הזה נעשית על-ידי הנשיאות בפועל. ומדוע לא ישב כבר בשנת תרמ"ג במקומו של אביו? • משיחת כ"ק אדמו"ר - לרגל יום הולדת כ"ק אדמו"ר מהרש"ב בכ' מרחשוון

א

ועל-פיזה נמצא (לכאורה) שהתחלת הנשיאות הייתה בשנת תרנ"ד (כי רק בשנת תרנ"ד קבע מקום תפילתו "במקום שהתפלל כ"ק אביו אדמו"ר מהר"ש", כלומר, שהוא ה"ממלא מקום" דכ"ק אביו) - ולא בשנת תרמ"ג?

ומאחר שזוהי שאלה בעניין הכי עיקרי, עניין הנוגע למעשה בפועל וכו' וכו' - הרי פשוט שלכל לראש צריכים לחפש זאת בהלכה - בהלכות מלכים (כי ה"נשיא" דנדון-דין הוא "מלך" שסימנו וגדרו - על-פי מה-שכתוב במשנה: "איזהו נשיא זה מלך... שאין על גביו אלא ה' אלקיו", ולא - להבדיל - בשר ודם המבטיח לו שכסף וזהב ירבה לו, כבוד, וחמישים איש רצים לפניו וכו', כפי שעשה אדוניהו³).

והנה, הלכות מלכים לא הובאו ב"שולחן ערוך" (לא בשולחן-ערוך הבית-יוסף, ולא בשולחן-ערוך אדמו"ר הזקן), כי אם בספר "יד החזקה" להרמב"ם (שעניינו "הלכות הלכות"), בסיום וחותרם שלו - "הלכות מלכים (ומלחמותיהם)". ולכן, צריכים לחפש זאת בהלכות מלכים להרמב"ם.

בהמשך להמדובר לעיל (סעיף י', בספר) אודות העניין דחיבור נגלה דתורה ביחד עם פנימיות התורה (שזהו חידושו של בעל יום ההולדת) - יתבאר עתה עניין בנגלה דתורה, בקשר להמזכר לעיל (סעיף א' בספר) ששנה זו היא שנת המאה להתחלת הנשיאות דכ"ק אדמו"ר מוהרש"ב נ"ע [כי שנת ה'קכ"ג היא - ליום הולדתו, ושנת המאה היא - להתחלת נשיאותו] לאחר הסתלקותו של אביו כ"ק אדמו"ר מהר"ש - "זורח השמש ובא השמש" - בשנת תרמ"ג.

והנה, בנוגע לזמן התחלת הנשיאות בשנת תרמ"ג - ישנו עניין הדורש ביאור:

במבוא לקונטרס "חנוך לנער" (הצוואה הראשונה דבעל יום ההולדת) הובאו ראשי פרקים מתולדות כ"ק אדמו"ר מוהרש"ב, שנכתבו על-ידי בנו כ"ק מו"ח אדמו"ר. ושם: "תרנ"ד. התחל מערבית ליל ר"ה תרנ"ד קבע מקום תפילתו בבית-הכנסת במקום שהתפלל כ"ק אביו אדמו"ר מהר"ש - עד אז התפלל במקומו המיוחד לו בבית-הכנסת עוד בחיי אביו".

2. הוריות י, א.
3. מלכים א' א, ה'.

1. ע' 12.

בהלכות מלכים⁴ כותב הרמב"ם: "כשמעמידים המלך מושחין אותו בשמן המשחה" [מלכי בית דוד – בשמן המשחה, מה שאין כן מלכי ישראל – בשמן אפרסמון]⁵. ובסיום הפרק⁶: "ואין מושחין מלך בן מלך, אלא אם כן הייתה שם מחלוקת או מלחמה מושחין אותו כדי לסלק המחלוקת, לפיכך משחו שלמה מפני אדוני, ויואש מפני עתלי, ומשחו יהואחז מפני יהויקים אחיו".

ומובן, שמה ש"אין מושחין מלך בן מלך" (כאשר אין עניין של מחלוקת כו') אין זה חסרון חס-ושלום במלכותו, כלומר שחסר במלכותו איזה עניין הנפעל על-ידי משיחה – כי בהיותו "מלך בן מלך" אינו זקוק לעניין של משיחה, לפי שמשיחתו של אביו פועלת גם בנוגע אליו. וכמו שכתב הרמב"ם⁷ "ומאחר שמושחין את המלך הרי זה זוכה לו ולבניו עד עולם", היינו, שמשיחת המלך (הראשון) מועילה "לו ולבניו עד עולם", כאילו שהם עצמם נמשחו, כי "המלכות ירושה כו'", ועל-דרך שמשיחת המלך (הראשון) היא בהתחלת מלכותו לבד, והיא "פועלה נמשכת" על משך כל ימי חייו – כמו כן הרי זה ביחס "לבניו עד עולם". ויומתק על-פי המדובר כמה פעמים שהיורש הוא במקום המוריש ממש.

אמנם, כל זה הוא רק כאשר אין שום ערעור (וכיוצא בזה) על מלכותו. מה שאין כן כאשר "הייתה שם מחלוקת או מלחמה" – אזי אין מספיק משיחת אביו, אלא צריך משיחה בעצמו.

והנה, בנוגע למשיחת המלך כאשר "הייתה שם מחלוקת כו'" – יש לחקור מהו הגדר דמשיחה זו: האם משיחה זו פועלת את עניין המלוכה, או שהמשיחה מבררת ומגלה שהוא מלך עוד מקודם לכן, בהיותו יורשו של אביו המלך.

ונפקא מינה בנוגע לעניין של הלכה בפועל: מלך שחטא מביא קרבן מיוחד (ולא כקרבן הדיוט).

4. פרק א' הלכה ז'.

5. שם הלכה י.

6. הלכה י"ב.

7. שם הלכה ז'.

ועניין זה תלוי בשעת החטא, כלומר, אם בשעת החטא היה מלך אזי מביא קרבן של מלך, מה שאין כן אם חטא קודם שנתמנה למלך, הנה גם אם נודע לו (ומביא הקרבן) לאחר שנתמנה למלך, מביא קרבן הדיוט⁸. ועל-פי זה יש נפקא מינה בנוגע לפועל כאשר חטא לאחר שמת אביו, קודם המשיחה: אם נאמר שהמשיחה עושה אותו למלך, אזי קרבנו קרבן הדיוט (כי החטא היה קודם שנמשח), ואם נאמר שהמשיחה רק מבררת ומגלה שהוא מלך מקודם לכן, אזי קרבנו קרבן של מלך, כי איגלאי מילתא למפרע שבשעת החטא היה מלך.

ובנוגע לענייננו: כאשר אדמו"ר מוהרש"ב קיבל את הנשיאות, היה אז גם אחיו הגדול ממנו (ובפרט על-פי הידוע שאדמו"ר מוהרש"ב היה מפליא בגדלותו של אחיו כו'), ובאופן כזה – יש צורך בעניין של משיחה, למרות היותו "מלך בן מלך".

ועל-פי זה – אם נאמר שהמשיחה פועלת את עניין המלכות, יש מקום לומר שהתחלת הנשיאות הייתה בשנת תרנ"ד, כאשר "קבע מקום תפילתו בבית הכנסת במקום שהתפלל כ"ק אביו אדמו"ר מהר"ש, שזהו על-דרך ובדוגמת עניין המשיחה, כי המלך "אין יושבין על כסאו"⁹; ואם נאמר שהמשיחה היא רק עניין של בירור – אזי התחלת הנשיאות היא בשנת תרמ"ג, מיד לאחר הסתלקות כ"ק אביו.

והנה, לכאורה יש להביא הוכחה שהמשיחה פועלת את הדבר – מדברי הרמב"ם בנוגע למשיחת כהן גדול¹⁰:

בהלכות כלי המקדש¹¹ כותב הרמב"ם: "וממנין כהן גדול הוא ראש לכל הכהנים, ומושחין אותו בשמן המשחה, ומלבישין אותו בגדי כהונה

8. רמב"ם סוף הלכות שגגות.

9. הלכות מלכים ריש פרק ב'.

10. להעיר – שהנשיאים דנדון-דין הם גם כוהנים גדולים (ולא רק מלכים), כי היה עיקר בנשיאותם "בהעלותך את הנרות" – נשמות ישראל, ותפלה בעד כו', ועד לעורר "רחמיך וסולח לעדת ישורון". – ולהעיר ממלכי חשמונאי הכשרים. ונשיא הא' – משה – הי' מלך וכהן גדול.

11. פרק ד' הלכה י"ב-ג.

הרבי פירש מה שנאמר במגילה⁵ "את כל אשר קרהו" – זה קרה למרדכי עצמו, אף ששמע אודות גזירה על יהודי אחר⁶. שהרי מצד הנשמה "כולן מתאימות ואב אחד לכולנה"⁷, ואם כן גזירה על הזולת היא גזירה עליו עצמו.

ואילו מי שיושב "על כסא", ברום המעלה, והוא עולה משלימות אל שלימות, אלא שלמען שלימותו הוא מוצא לנכון להשמיע עצה טובה לזולתו – עצתו אינה עצה, וחסדו אינו חסד.

ראינו במוחש, שהגזירות ר"ל של דורנו זה צמחו – בין השאר – משיטה שהיא ההיפך של "כל אשר קרהו". שיטה זו מחייבת את האדם ללכת תמיד משלימות אל שלימות, עד שיתעלה על כל המין האנושי ויגיע לתכלית השלימות האנושית, וממילא, אסור לו לקחת שום דבר ללב, שכן הרגש עומד מתחת לכלית האמורה, ואין הוא צריך למנוע מלהגיע אליה.

(משיחת פורים תש"כ ס"ה)

כ"ק מו"ח אדמו"ר סיפר, שביום י"ג סיון תרנ"ה, הלך לטייל עם אביו, הרבי הרש"ב.

בין השאר אמר לו אביו:

אדמו"ר הזקן היה "עצמי", וכאשר עצמי, נשמה דאצילות, נהיה מנהיג, ההנהגה היא קפדנית. היו תלמידים שהתייחסו לקפדנות זו בצורה לא נכונה, ואז יצא פעם אדמו"ר הזקן אל תלמידיו והשמיע בפניהם תורה בשם הבעל-שם-טוב:

ושננתם – תלמוד ותשנן, לבניך – לאלו שרוצים להבין ("לבניך" לשון בינה), ודברת בם – "זאלסט אריינרעדען אין זיי" (=תדבר בהם, בתוכם), ועל ידי זה יהיה בשבתך בביתך – בירור הניצוצות השייכים

5. אסתר ד, ז.

6. שיחת פורים תש"ג – ספר השיחות תש"ג ע' 44.

7. תניא פל"ב.

לאדם עצמו, ובלכתך בדרך – בירור הניצוצות שבזולת ובעולם. וזה נוגע ובשכך – ביום השכיבה, ובקומך – בתחיית המתים.

כשסיים אדמו"ר הזקן את התורה, התעלפו כמה מהתלמידים.

הם התעלפו לא מפני שנפחדו מיום השכיבה, ולא מחמת הצפייה ליום הקימה, אלא מעצם שמיעת התורה. "כשרואים עצמי – מתעלפים"⁸.

תורה של נשיא היא הוראה ונתינת כח.

ישנם כאלה ש"ידע איניש בנפשי" שאינם מבינים את העניין נכון. על כך ישנה הוראה מתורת הבעל שם טוב, שצריך להיות "ושננתם", "איינלערערנען" (=שינון), כל אחד עם עצמו, וזה יביא "לבניך", שיתחילו להבין. אף שמקודם לא רצה להבין, הנה עצם הלימוד יביא לידי כך שיבין, ועל דרך "מתוך שלא לשמה בא לשמה"⁹.

וכאשר הכל מתנהל על פי תורה, אין לפחד מ"ובשכך ובקומך". שכן, על פי תורה הרי כל עניין טוב, ועל דרך המבואר בתורה אור¹⁰, שניתן לצאת ידי חובת "עבודה קשה בחומר ובלבנים" על יגיעה בתורה.

ואף כאן:

ובשכך – היינו לימוד התורה באופן של "ממית עצמו עליה"¹¹.

ובקומך – היינו העילוי וה"קימה" שהתורה פועלת בלומדיה, כמאמר רז"ל¹² "מאן מלכי רבנן".

(משיחת י"ב סיון תש"כ ס"ה)

8. שיחת ש"פ נשא (י"ב סיון) תש"ד (ספר השיחות תש"ד ע' 143).

9. פסחים נ, ב.

10. שמות נא, ב.

11. לשון חז"ל – ברכות סג, ב.

12. ראה גיטין סב, א.

מצבו של הזולת צריך לכאוב ליהודי

יהודי אינו רשאי לומר די בחסד וסיוע שהוא מושיט לזולת, אלא עליו להתאנח - מצבו של הזולת צריך לכאוב לו • מדוע התעלפו חסידי אדמו"ר הזקן? • סיפורים והוראות בעבודת ה' שסיפר הרבי על כ"ק אדמו"ר הרשב"ב - בקשר עם כ' מרחשוון • מתוך 'קובץ סיפורים עם ביאורים והוראות בעבודת ה'

של הצמח צדק³, ואם כן לא היה אז מעל לגיל זה). הסיפור הוא:

פעם שיחק אביו עם אחיו הגדול, ר' זלמן אהרן. היות ששני הילדים גדלו בבית כזה שתמיד דיברו שם אודות רבי וחסידים, החליטו לשחק "רבי וחסיד". האח המבוגר, הרז"א, היה ה"רבי", והרשב"ב בא אליו בתור "חסיד".

הרז"א התיישב על כסא והפך את כובעו, ואז ניגש אליו הרשב"ב וביקש תיקון על דבר שנכשל בו: בשבת שעברה אכל אגוזים, ולאחר מכן נודע לו, שאדמו"ר הזקן כותב בסידורו שאין לאכול אגוזים בשבת⁴.

אמר לו הרז"א: תתחיל להתפלל מתוך הסידור, לא בעל פה.

השיב הרשב"ב: אינך רבי.

שאל הרז"א: מדוע?

ענה הרשב"ב: רבי נאנח תחילה ורק לאחר מכן הוא עונה. אינך רבי ועצתך אינה עצה.

יהודי אינו רשאי לומר די בחסד וסיוע שהוא מושיט לזולת, אלא עליו להתאנח, מצבו של הזולת צריך לכאוב לו.

3. הרשב"ב נולד בשנת תרכ"א, והצמח צדק נפטר בשנת תרכ"ו (המנו"ל).

4. ב"הלקתא רבתא לשבתא" שנדפס בסוף הסידור.

הרבי הרשב"ב הפשיל פעם את שרוולו, ואמר, כשהוא מצביע על ידו: "ווי טייער דאס איז, אז צוליב אים האט מען געגאסען אזוי פיל תורה ומצוות" (= עד כמה זה (הגוף) יקר, שבשבילו 'יצקו' כל כך הרבה תורה ומצוות)¹.

על גופו של יהודי נאמר "ובנו בחרת מכל עם ולשון"². כשאדם עושה חשבון ומגיע למסקנה שאין עבודתו שלימה, הוא יכול לשאוב עידוד מכך שככל שמצבו הרוחני יהיה, הרי הוא יהודי, ועל גופו נאמר "ובנו בחרת מכל עם ולשון".

(משיחת יום שמחת תורה תשי"ג)

כ"ק מו"ח אדמו"ר סיפר פעם סיפור שאירע עוד בחייו של הצמח צדק, כשאביו, הרבי הרשב"ב, היה ילד קטן (הרבי הרשב"ב היה בן חמש וחצי בעת הסתלקותו

1. ראה גם אגרות קדוש כ"ק אדמו"ר שליט"א ח"ג עמ' רצו. עמ' שדמ. עמ' שצח. ח"ד עמ' שמא. ח"ו עמ' סב. ח"ז עמ' שכב. ח"י עמ' ר. שיחת י"ב תמוז תש"י. שיחת שמחת בית השואבה תשי"ז (קובץ סיפורים תשי"ז עמ' 2). קונטרס משיחות ש"פ משפטים תשמ"ז ס"ד.

וראה שיחת פורים תער"ב (הועתקה באגרות קדוש אדמו"ר מוהרי"צ ח"ג ס"ע תקנו ואילך).
2. תניא פרק מ"ט.

המלך פועלת את עניין המלוכה, כמו משיחת כהן גדול (מכאן ולהבא), או שהיא עניין של בירור בלבד (גם למפרע) - אין לה מקום לשיטת הרמב"ם.

דהנה, אודות הטעם ש'מלך בן מלך' צריך משיחה כאשר "הייתה שם מחלוקת כו", כותב

גדולה... ואם אין שם שמן המשחה מרבין אותו בבגדי כהונה גדולה בלבד... כיצד מרבין אותו בבגדים, לובש שמונה בגדים ופושטן וחוזר ולובשן למחר, שבעת ימים יום אחר יום... וכשם שרבו בגדים ז' כך משיחה בשמן שבעה, יום אחר יום. ואם

עניין המשיחה בנוגע לנשיאות בזמן הזה היא - הנהגת הנשיאות בפועל, וקבלתה על-ידי העם, בבחינת "עבודתן מחנכתן": אמירת דא"ח (לא חזרת דא"ח, אלא אמירת דא"ח) ברבים. ואדרבה: בזה מתבטא עיקר עניין הנשיאות

הרמב"ם¹⁴ שזהו "כדי לסלק המחלוקת", כלומר, שצורך המשיחה אינו כדי לעשותו מלך, שהרי לולי המחלוקת לא היה צריך למשיחה, כי אם בשביל עניין צדדי - "כדי לסלק המחלוקת".

ומזה מובן גם בנוגע לנשיאותו של אדמו"ר מוהרש"ב:

גם אם נאמר שעניין המשיחה היה בשנת תרנ"ד, אף-על-פי-כן, התחלת הנשיאות הייתה בשנת תרמ"ג, מיד לאחר הסתלקות אביו, מכיוון שמשיחת מלך בן מלך אינה כדי לעשותו למלך, כי אם כדי לבטל עניין צדדי, כנ"ל.

1

מאמר המוסגר: עניין זה - שצורך המשיחה כאשר ישנה מחלוקת הוא בשביל עניין צדדי - כותב הרמב"ם גם בהלכות כלי המקדש¹⁵. אבל שם כותב ב' טעמים בדבר: "כדי לסלק המחלוקת, ולהודיע לכל שזהו מלך לבדו", מה שאין-כן בהלכות מלכים¹⁶ כותב רק הטעם "כדי לסלק המחלוקת".

ולכאורה, הרי זה דבר תמוה: בהלכות כלי המקדש מדובר אודות עשיית שמן המשחה, ובדרך

14. הלכות מלכים סוף פרק א'.

15. פרק א' הלכה י"א.

16. שם.

עבד קודם שיתרבה בבגדים כל שבעה, או קודם שימשח כל שבעה, עבודתו כשרה, הואיל ונתרבה או נמשח פעם אחת נעשה כהן גדול לכל דבר".

זאת אומרת: כאשר "נמשח פעם אחת" אזי עבודתו כשרה אף-על-פי שלא נמשח "כל שבעה" - כי על-ידי המשיחה דפעם אחת "נעשה כהן גדול לכל דבר"; אבל קודם שנמשח פעם אחת - אין עבודתו כשרה, לפי שעדיין אינו כהן גדול. ומזה מובן שפעולת המשיחה עושה אותו לכהן גדול, ולכן לא שייך לומר שאיגלאי מילתא למפרע שהוא כהן גדול מקודם לכן (קודם המשיחה), כי רק על-ידי המשיחה נעשה כהן גדול, ולפיכך אם עבד קודם שנמשח (פעם אחת), אין עבודתו כשרה.

ומזה מובן גם בנוגע למשיחת מלך [ובפרט שהרמב"ם שם¹² מביא משיחת שניהם - כהן גדול ומלך - בחדא מחתא, וגם בנוגע לקרבנות¹³ מביאים בחדא מחתא] - שפעולת המשיחה עושה אותו למלך, ולכן הרי זה שייך רק מכאן ולהבא, ולא בנוגע למפרע.

ה

אמנם, כל השקלאוטרוא הנ"ל - אם משיחת

12. פרק א' הלכה ז'.

13. סוף הלכות שגגות.

חמש נברשות יפות

לקראת ראש השנה תש"כ הורחב 770. ה"שאלאש" [=חנייה באידיש] הפך למבנה קבוע ורגיל. מבנה ה"שאלאש" הסתיים במקום שנמצא כיום עמוד גדול בחלקו המערבי של 770. באחד הימים נתלו בבית המדרש המחודש חמש נברשות יפות, אותן תרמה הרבנית חיה מושקא ע"ה.

יצויין, כי הרבנית ע"ה, בצניעותה הרבה מעולם לא השתתפה בתפילות בבית הכנסת ב-770.

האדמו"ר מגור בעל ה"לב שמחה" ביום ב' ט' אלול תשל"ח (בצל החכמה עמ' 64) מובא בשם הקאצקער (רמ"מ מקוצק) בדיוק הלשון "דברים בטלים" – לא "דברים האסורים" או "דברים בלתי רצויים" – שמשמעתו היא כך:

כאשר מדברים, הכוונה שהדברים יפעלו, כאשר הדברים אינם פועלים, הרי נכשלים ב"דברים בטלים"!

הגיב ה"לב שמחה": אצל רבי אין חשש! [ונראה שכוונת הדברים – שדבריו של רבי – פועלים את פעולתם!. המו"ל].

צריך למשיחה שעלידידיזה נפעל עניין המלוכה בשלימות – הרי בנדון-דין היה כבר עניין דוגמת עניין המשיחה תיכף ומיד בשנת תרמ"ג, כדלקמן. ובהקדים:

כאשר מדובר אודות משיחת כהן-גדול או מלך ככל גדרי ההלכה שבדבר – אזי בהכרח שתהיה משיחה בפועל (בשמן המשחה או בשמן אפרסמון), ואין אפשרות להחליף ולפעול זאת על-ידי עניינים אחרים (רוחניים או גשמיים). אבל עניין המשיחה בנוגע לנשיאות (דוגמת מלוכה) בזמן הזה – אינה משיחה כפשוטה בשמן, אפילו לא בשמן אפרסמון, והראיה – שלא מצינו זאת לא אצל ריש גלותא בבבל, ולא אצל רבינו הקדוש¹⁹. וצריך עיון גדול בנוגע למלכים ונשיאים בזמן בית שני.

ועניין המשיחה בנוגע לנשיאות בזמן הזה היא – הנהגת הנשיאות בפועל, וקבלתה על-ידי העם. ועל-דרך ההלכה: "כל הכלים שעשה משה משיחתן מקדשתן, מכאן ואילך עבודתן מחנכתן"²⁰. ו"עבודתן" בנוגע לנשיאות כבנדון-דין היא – אמירת דא"ח (לא חזרת דא"ח, אלא אמירת דא"ח) ברכים. ואדרבה: בזה מתבטא עיקר עניין הנשיאות, ובלשון הרמב"ם²¹: "להרים דת האמת... להלחם מלחמות ה'... לעשות משפט... ויצא לפנינו ונלחם את מלחמותינו" (כולל מלחמת היצר).

ובנוגע לאמירת דא"ח ברכים על-ידי אדמו"ר מוהרש"ב – הרי ידוע²² שהמאמר הראשון שאמר אדמו"ר מהורש"ב ברכים היה – בשנת תרמ"ג, ביום ב' דחג הסוכות, כלומר, בתוך שבעת הימים להסתלקות אביו אדמו"ר מהר"ש בי"ג תשרי (ומוכן שעל-ידי היום טוב דסוכות התבטל העניין הבלתי-רצוי הקשור עם ה"שבעה", אבל בודאי ישנם עניינים למעליותא הקשורים עם שבעת ימים הראשונים כו').

ונוסף לזה: התחלת המאמר הראשון הייתה – "כתר יתנו לך", והרי "כתר" הוא עניין הכי עיקרי

אגב מביא כבר את הדין ש"אין מושחין מלך בן מלך", שזהו דין שמקומו העיקרי הוא בהלכות מלכים. ואף-על-פי-כן – בהלכות כלי המקדש מבואר שהמשיחה היא "כדי לסלק המחלוקת ולהודיע לכל שזהו מלך לבדו", ואילו בהלכות מלכים (שזהו המקום העיקרי ששם צריכים לבאר את הדינים הקשורים עם משיחת המלך) מובא רק שהמשיחה היא "כדי לסלק המחלוקת" ולא הובא העניין הנוסף שבזה – "להודיע לכל שזהו מלך לבדו".

ודוחק לתרץ שהרמב"ם סומך על מה שביאר בהלכות כלי המקדש, ולכן אינו חוזר על זה פעם נוספת בהלכות מלכים (כמבואר בכללי הרמב"ם) – כי בנדון דידן חוזר הרמב"ם פעם נוספת על כמה-זכמה פרטים, ואם-כן, היה צריך לכתוב גם פרט זה (המכיל תיבות ספורות בלבד): "להודיע לכל שזהו מלך לבדו", ובפרט שזהו עניין עיקרי ביותר בכללות עניין המלוכה – שהעם ידע ויכיר שהוא המלך, כי לולי זאת לא שייך כללות עניין המלוכה (שהרי לא מספיק מה שהוא בעצמו יודע שהוא מלך).

וכמוכן ממה שכתב הרמב"ם¹⁷ "אין מעמידין מלך... לא קצב ולא ספר וכו' לא מפני שהן פסולים אלא הואיל ואומנותן נקלה, העם מזלזלין בהן לעולם", שהגישה והיחס של העם אל המלך היא עניין עיקרי ביותר בכללות עניין המלוכה.

ועל-פי-זה היה הרמב"ם צריך לומר (גם) בהלכות מלכים שהמשיחה היא "להודיע לכל שזהו מלך לבדו". ומאחר שהרמב"ם לא כתב זאת בהלכות מלכים, משמע, שפרט זה נוגע בעיקר בהלכות (כלי המקדש) שמן המשחה, מה-שאינן בהלכות מלכים. ואין כאן מקומו.

ז

ויש להוסיף בזה עוד עניין:

אפילו לאותן הדעות שמשחת המלך היא (לא) בשביל עניין צדדי, (אלא) כדי לעשותו למלך, כי עצם העובדה שישנה אפשרות לערעור ומחלוקת מוכיחה שחסר אצלו בעניין המלוכה¹⁸, ולכן

17. הלכות מלכים שם הלכה ו'.

18. ראה רש"י כריתות ה, ב.

19. לא אישתמיט בשום מקום לומר שמשחו את רבינו הקדוש (ונשיאים שלפניו). ועוד: באם משחוהו (או כיוצא-בזה) – אין מקום לשאלתו "אני מהו כו'" (הוריות יא, רע"ב).

20. שבועות טו, א. רמב"ם הל' כלי המקדש פרק א' הלכה י"ב.

21. הלכות מלכים סוף פרק ד'.

22. קונטרס חנוך לנער עמ' 11.

בוא ליטול חלק פעיל ב'מבצע כשרות'!

מידי ערב נערכות הכשרות מטבחים ברחבי הארץ על ידי פעילי 'מבצע כשרות'

חסיד חב"ד! אנו זקוקים לך, בכדי שנוכל לתת מענה לכל בקשה

לפרטים והצטרפות: 053-330-9419 יענקי

צעירי אגודת חב"ד אגף המבצעים

- הרבי האריך בנקודה זו בש"פ תולדות תשד"מ (תורת מנחם תשד"מ, כרך א' עמ' 524).

בשנת תשל"ז ('אגרות קודש' כרך לב עמ' כג) כותב הרבי ב נושא זה גם בשר לתלמידות:

"אסור לערב התלמידות תי' בהחילוקי דעות שאפ"ל [=שאפשריים להתהוות] בין חברי ההנהלה - שהרייזה בניגוד גמור להחינוך שעליהן לקבל בה.. [=מוסד]".

דברים נוקבים על יראת שמים הנסתרת

במוצאי ראש השנה תשל"ז, בעת חלוקת "כוס של ברכה", עבר לפני הרבי העיתונאי נתן ילין מור (פרידמן). הוא הוצג לפני הרבי ע"י ר' גרשון בער יעקבסון, עורך ה"אלגמיינער" (שאצלו כתב ילין מור בתקופה האחרונה) וכך בערך התנהלה השיחה:

הרבי: ... זה אתה? ידוע לי שאינך מתיירא מאיש, אך מה בנוגע ליראת-שמים?

נתן ילין מור: רבי, חושבים...

הרבי: מה יש לחשוב כל-כך הרבה?

נתן ילין מור: ר' לוי יצחק מבארדיטשוב סינגר כלפי הבורא על משהו שלא נהג כדבעי, אך בכל זאת לא הוציא שקר מפיו.

הרבי: כן, ידוע לי אותו מעשה, אך ההבדל הגדול הוא, שר' לוי יצחק לימד זכות על משהו אחר, ואילו עתה כב' מלמד זכות על עצמו.

אחר-כך עודדו להמשיך בכתיבת מאמריו ב"דער אלגמיינער ז'שורנאל" ("אם לא תכתוב, ישאר מקומך בעיתון ריק"), אותם הוא קורא, וציין גם את המאמר שנדפס בגליון ערב ראש השנה קראתי", כשילין מור עמד נדהם.

לאחר סיום התוועדות ו' תשרי (תשל"ז) - שבה נכח - המתין נ.י.מ. לרבי ומסר לו את ספרו "לוחמי חירות ישראל". הרבי הבטיח לקרוא בו, אך המשיך לשוחח עמו בהמשך לפגישה הקודמת.

הרבי: מה בנוגע למה ששוחחנו בפעם הקודמת?

נתן ילין מור: אני עדיין חושב...

הרבי: השתדל שלא לגרום לי להיכשל.

נתן ילין מור: אני אגרום לרבי להיכשל?

הרבי: "דברים בטלים" מביאים לידי חטא. ואם

כתוצאה משיחותינו לא תופק שום פעולה מעשית, נמצא שדיברתי "דברים בטלים" המהווים (המביאים לידי?) חטא...

נתן ילין מור: רבי, אני כבר נוסע מחר חזרה, לולי כן הייתי מבקש להיכנס לשוחח ב"יחידות".

הרבי: נסיעה טובה... ואל תשכח לכתוב עבור העיתון.

תקופה לא ארוכה אחר כך, בערב שבת קודש פרשת בראשית תשל"ז, שיגר לו הרבי איגרת ארוכה ('אגרות קודש' כרך לא עמודים כה"ז; הועתקה בשעתו בגליון התקשרות ת"י עמודים 13-14) בה תבע ממנו שלא להסתפק בכתיבה, אלא גם עשיה בפועל, ולהשפיע בכיוון "שארץ ישראל הקדושה היא נחלת עולם של עם ישראל קדוש".

הרבי שלל את הגישה אשר השנים אינן מוסיפות מרץ - גישה זו אינה תואמת את המסופר בתורה אודות משה רבינו אשר גם ביומו האחרון של שנתו המאה ועשרים "לא נס ליחו ולא כהתה עינו" דבר מחייב כל יהודי להמשיך ולפעול כל עוד נשמתו בו.

אי פעולתם של השומעים - מכשול להמדבר!

כך הסביר הרבי בש"פ וישלח תשמ"ב ('התוועדות תשמ"ב' כרך א' עמ' 490), שגם כאשר מדברים דברים רצויים, דברי תורה, הן תורה-שכתב והן תורה שבעל-פה, ודברי רבותינו נשיאינו וכו' - הנה כאשר הדברים נשארים בעולם הדיבור, ואינם פועלים פעולתם בנוגע למעשה בפועל, נחשבים דברים אלו ל"דברים בטלים", וענין זה אינו תלוי בפעולת המדבר, אלא בפעולתם של השומעים.

דברים דומים השמיע הרבי בהתוועדות ש"פ חיי שרה תשט"ז (תורת מנחם כרך טו עמ' 227) ושם נאמר:

אם הדברים אינם פועלים פעולתם, והשומע נשאר באותו אופן כמו קודם לכן (שהרי סוף-סוף תלוי הדבר גם בהמקבל) - הרי הם "דברים בטלים".

את תוכן הדברים השמיע הרבי ביום ה' כ"ד אייר תשל"ז (פרדס חב"ד גליון 18 עמ' 42) בעת סיום ביקור הגה"צ ר"י אלטר כיום האדמו"ר מגור שליט"א. אך את מקור הדברים השמיע הרבי בעת ביקור

בעניין המלוכה²³.

ולהעיר - שגם הזמן דאמירת המאמר (יום ב' דחג-הסוכות) קשור עם עניין המלוכה, כי בחג-הסוכות הייתה חנוכת בית-המקדש עלידי שלמה המלך.

ועל-פי-זה מובן שהתחלת הנשיאות הייתה כבר בשנת תרמ"ג - שהרי אז כבר נהג נשיאותו בפועל בנוגע לאמירת דא"ח ברבים.

ומה שקביעות מקום התפילה "במקום שהתפלל כ"ק אביו אדמו"ר מהר"ש" הייתה רק בשנת תרנ"ד

²³ ראה אסתר ו, ח: "יביאו לבוש מלכות גו' ואשר ניתן כתר מלכות בראשו", ובפועל - לא ניתן כתר המלכות (שם, יא). וראה ממב"ם ה' מלכים פרק ב' הלכה ה'. ועוד.

- אזי יחשוב כל אחד לעצמו מהו התירוץ בזה! ויש לומר קרוב לוודאי שטעם הדבר היה מפני כבודו של אחיו הגדול כו', ומה גם שכבר היה עיקר עניין הנשיאות עלידי אמירת דא"ח ברבים - הפצת מעיינותיו חוצה. אבל לאחרי שעברו יותר מעשר שנים - הנה נוסף על מה שאז נסע אחיו כו', לא היה אפשר עוד לדחות את קבלת הנשיאות גם בעניינים שאינם עיקריים כל-כך (כקביעות מקום התפילה וכיוצא בזה) לזמן מאוחר יותר.

(משיחת שבת פרשת וירא, כ"ף מרחשון תשמ"ג - תורת מנחם - התוועדות תשמ"ג, א, עמ' 469)

סיכום

ובנוגע לענייננו: לאדמו"ר מוהרש"ב היה אח גדול ממנו, הרז"א, ועל-כן היה צורך ב'משיחה' למרות היותו "מלך בן מלך". לפי זה: אם המשיחה פועלת את המלכות, הרי שהנשיאות החלה בשעה שישב על כיסא אביו בשנת תרנ"ד, אך אם המשיחה מגלה את המלכות בלבד - התחלתה הייתה בשנת תרמ"ג.

מדברי הרמב"ם יש לומר, שהמשיחה איננה פועלת את המלוכה, שכן, בנוגע למשיחת מלך בן מלך על רקע של מחלוקת, כותב הרמב"ם שהמשיחה נועדה "כדי לסלק המ"ח חלוקת". משתמע, אפוא, שהמשיחה איננה פועלת את המלוכה, אלא נועדה לצורך צדדי בלבד.

עניין המשיחה בימינו הוא הנשיאות בפועל, ובמקרה דנן: אמירת דא"ח ברבים, שבזה החל אדמו"ר מוהרש"ב כבר בשנת תרמ"ג, בתוך שבעת הימים מהסתלקות אביו. ורמז יש בזה, שהתחלת המאמר הראשון הייתה "כתר יתנו לך", וכתר עניינו מלוכה...

על משמעותם של "דברים בטלים"

נחוץ מנין ב'זוארט' השידוכין • אי התערבות של תלמידים/ות בחילוקי דיעות שבין חברי הנהלת מוסד הלימודים • דיבורים נוקבים עם היתונאי גיבור הלח"י לשעבר ומכתב הרבי בהמשך לזה • כשהרבי חשף את הדברים בדברי הרמ"מ מקוצק • מה תרמה הרבנית שבצניעותה מעולם לא השתתפה בתפילות שב־770?

לקבוצת בחורים ששוגרה בתור תלמידים שלוחים לאחת מיישובות חב"ד (אגרות קודש' כרך ז"ך עמ' קח):

"פשוט שלא נשלחו ל... לנהל את הישיבה כ"אם להיות דוגמא חיה לחי"ל [=חסיד יראי שמים למדן] ולהשפיע על התלמידים גם בדיבור וכו'".

כאן מוסיף הרבי:

"וככל תלמיד בכל ישיבה – להציע שיפורים (כיון שעל-פי הנודע שלב יודע מרת נפשו יש ענינים שהתלמידים יודעים, ולא ההנהלה)".

אבל בשורה האחרונה – פוסק הרבי:

באם אין יכולים לקבל עליהם המרות או בכלל להתדבר עם ההנהלה – מובן שאין ענין לנהל מחלוקת וכו' – ויעברו לתומכיהם ממימים ב... בתור תלמידים".

ברוח הדברים ובצורה ממוקדמת כותב הרבי גם בשנת תשמ"א (ספר השליחות, קה"ת תשמ"ז, עמ' 504):

סוף-סוף טאלק על-דבר הבחורים שי' שם, להסבירם שנשלחו שמה ללמוד תורה – ובאם עוסקים בפוליטיקה וכיוצא-בזה, איני מוכן לקחת על-עצמי ביטול תורה שלהם בתור שליחות, ויחזרו בהקדם להמקום שמשם נשלחו, וקל-להבין ודי-למבין".

סח הרה"ח ר' מאיר זאיניץ (חיים של ברכה, תשע"ח, עמ' 92):

"טרם שידוכיי נכנסתי לרבי ל'יחידות' והרבי אמר לי: 'אתה הולך קצת לעשות שם [בוויליאמסבורג] את ה'זוארט'. ברצוני לומר לך שאצלם המנהג הוא שלא צריכים נוכחות של מניין יהודים ב'זוארט'. אבל ה'צמח צדק' פוסק שגם בווארט צריכים נוכחות של מניין. לכן תדאג לסדר שיהיה מנין ב'זוארט'".

במעמד שהתקיים בחדרו של האדמו"ר בעל 'זיואל משה' מסאטמר, אמר ר' מאיר לאדמו"ר את דברי הרבי, וזה הורה למשמשו לקרוא לעוד כמה יהודים שיהיה מנין, ואז אמר לו: "מאיר, שתמיד תציית לדברי הרבי שלך".

הצעת שיפורים כן – התערבות ופוליטיקה לא!

בשנת תשכ"ז כתב הרבי (אגרות קודש' כרך כד עמ' רצז):

בקשתי להפסיק בהחלט ההשפעה והדיבור עם התלמידים שי' שיתערבו בעניני הנהלה, שאין זה שייך להם כלל וכלל, נוסף על ענין דביטול תורה וכו'".

מספר שנים לאחר מכן בשנת תשל"א כותב הרבי

לפרסם אלוקות בכל מקום אפשרי

השליחות: להביא את הגילוי דלעתיד לבוא

...וכפי שהיה בפועל בעבודתו של היהודי הראשון, אברהם אבינו, כפי שמביא רש"י שאברהם אמר "כשלקחני מבית אבי היה אלוקי השמים ולא אלוקי הארץ, שלא היו באי עולם מכירים בו ושמו לא היה רגיל בארץ", ואחר כך "הרגלתיו בפי הבריות", ונהיה "אלוקי השמים ואלקי הארץ". עד שפעולתו של אברהם בעולם הייתה באופן של "ויקרא שם בשם הוי' א-ל עולם", כפי שחז"ל אומרים "אל תקרי ויקרא אלא ויקריא, מלמד שהקריא אברהם אבינו לשמו של הקב"ה כפה כל עובר ושכ כו'", ש"למד לבריות לקרות בשם ה' א-ל עולם", שהכוונה היא (כפי שחסידות מבארת בארוכה) שלא רק "א-ל העולם", אלא "א-ל עולם", שאלקות ועולם הם דבר אחד, כביכול.

ובזה מתבטאת השליחות של כל יהודי, שיפעל את "ויקריא שם בשם ה' א-ל עולם", להפיץ אלקות בעולם, שכל באי עולם ידעו ש"מלא כל הארץ כבודו".

כאשר מבצעים עניין זה בפועל ומבצעים את השליחות, מביא הדבר לכיאת המשיח בפשטות, מכיוון שבכיאת המשיח יקום "אז אהפוך אל עמים שפה ברורה לקרוא כולם בשם הוי' לעבדו שכם אחד", "והייתה להוי' המלוכה", זאת אומרת יהיה בגלוי העניין של "מלא כל הארץ כבודו" בין "כל באי עולם".

וכהוראת נשיא דורנו, שיש להיות "נרות להאיר", להאיר את העולם באור ואש של הניצוץ יחידה שבכל אחד ואחד, ולא באופן שנשאר במקומו ויש לו חלונות "שקופים אטומים", שממנו אורה יוצא לכל העולם כולו, כפי שהיה בבית המקדש, אלא צריך הוא בפשטות להתרחק מד' אמותיו הפרטיות ולצאת לעולם, ושם לפרסם יהדות ואלקות.

ניצוץ של משיח יצית את חומות הגלות

תוכן עניין זה מפורש במדרש, ש"אחד מכם גולה לברבריא ואחד מכם גולה לסמטריא", וכמבואר בכמה מקומות שהכוונה היא בכדי לקיים שם את השליחות של הפצת היהדות וברירור הניצוצות וגילוי אלקות במקום ההוא, עד לאופן של "ויקריא שם בשם ה' א-ל עולם", כנ"ל.

ובדורנו זה כולל הדבר במיוחד את עניין הפצת המעיינות חוצה, שזה (כללות העניין של גילוי פנימיות התורה) התחיל בכללות בזמן אשר נהיה "מצווה לגלות זאת החכמה", ועוד יותר – בזמן הבעל שם טוב כאשר התחיל עניין "יפוצו מעיינותיך חוצה", ועוד יותר על-ידי אדמו"ר הזקן, ובפרט לאחר פעטערבורג, עד לזמן נשיא דורנו, שאמר שהשליחות של כל יהודי בדור זה היא להפיץ את המעיינות חוצה כפשוטו, חוצה שאין חוצה ממנו, עד לשבעים לשון, ואמר שלשם כך יש לצאת ממקומו (כולל – ממדרגתו) וללכת בכל המדינות ובכל המקומות שבעולם שיכול להגיע אליהם, ושם לקיים את השליחות של הפצת היהדות והפצת המעיינות.

ועל-ידי ההתנהגות בדרך של "נרות להאיר", ומגלים את הניצוץ בורא שביהודי, ובכל יהודי הוא ישנו – מביאים את ביטול הגלות, מכיוון שהניצוץ קטן של משיח שבכל אחד ואחד (בחי' יחידה שבנשמתו) יש בכוחו להצית את חומות הגלות... עד שמכלה אותם לגמרי, ואז בדרך ממילא מתגלה משיח (בחינת יחידה הכללית) שכבר לפני זה "הנה זה עומד אחר כתלינו משגיח מן החלונות מציץ מן החרכים!"

(משיחת שמחת-תורה התשמ"ו. לקוטי שיחות כרך כט, עמ' 364)